

O împlinire

Anul acesta se împlinesc patruzeci de ani de ființare a vechii reviste „Teatrul” și a noii reviste „Teatrul azi”. De ce le-am considerat laolaltă? Fiindcă, în ciuda tuturor și, adeseori, esențialelor diferențe, cele două reviste se continuă; în ciuda rupturii petrecute în 1989, ele aglutinează sensuri și direcții, așa cum se întâmplă și cu generațiile succesive, ba chiar și cu revoluțiile; în ciuda schimbării peisajului teatral însuși, cele două publicații, unite și despărțite în același timp, au fost și rămân principala oglindă a vieții teatrale românești. Cei care se dau în vânt după separații maniheiste nu pot concepe decât două ipostaze ale acestei reviste de teatru: cea de dinainte și cea de după 1989. Pentru exclusiviștii vechiului regim, evident că revista de dinainte de 1989 a fost cea bună, iar actuala revistă este cea rea, în timp ce pentru exclusiviștii postdecembriști nu încap discuție că „Teatrul azi” este bun, pe când „Teatrul” a fost rău. Judecând astfel, ar trebui să acceptăm că Victor Parhon, Cristina Dumitrescu, Ileana Popovici, Paul Cornel Chitic (mă refer, după cum se vede, numai la cei care au scris și lucrat la ambele variante) au fost buni înainte și sunt răi acum. Sau viceversa. Ar însemna că și piesele publicate de D. R. Popescu, Iosif Naghiu, Tudor Popescu în „Teatrul” au fost bune, iar cele publicate în „Teatrul azi” sunt rele. Sau invers.

Firește că multe lucruri s-au schimbat o dată cu apariția revistei „Teatrul azi”. În bine, cred. Las la o parte penibilele texte conjuncturale pe care le-au măturat valurile, vânturile, las la o parte și unele semnături pe care le-a decolorat timpul, până la a le face să dispară cu totul, adeseori spre binele culturii. Noua revistă a căutat să multiplice opiniile și orizonturile privind teatrul românesc și universal, să construiască un sistem axiologic străin oricăror criterii politice, ideologice, circumstanțiale, fapt ce i-a atras, pe de o parte, respectul lumii teatrale, pe de altă parte, suspiciunea și nemulțumirea unor veleitari, ale celor obișnuiți cu privilegiile provenite nu din valoare, ci din poziție socială, administrativă, politică. Au crezut unii că suntem cu Uniterul împotriva Ministerului, au crezut alții că suntem cu Ministerul împotriva Uniterului. I-am dezamăgit și pe unii, și pe ceilalți: suntem cu teatrul împotriva celor care-i fac rău, suntem cu valoarea împotriva non-valorii, suntem cu talentul împotriva mediocrității, suntem cu adevărul împotriva mistificărilor.

Ambiția noastră este nu să construim o imagine a teatrului mai frumoasă ori mai urâtă decât cea reală, ci să oferim cititorilor de azi și celor de mâine, care, scoțând revista dintr-un raft, vor dori să afle cum a fost teatrul în aceste timpuri, o oglindă clară și corectă. Nu completă, căci nu e posibil, nu perfectă, fiindcă tot nu e posibil, ci pur și simplu **adevărată**. În măsura în care adevărul, deși omenesc, este posibil. ■ DUMITRU SOLOMON